

Handläggare
Gustaf Bergeröd
08-508 26 309**Till**
Trafiknämnden
2022-02-17

Program för City. Svar på remiss från stadsbyggnadsnämnden

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen från stadsbyggnadsnämnden avseende Program för City.
2. Trafiknämnden justerar beslutet omedelbart.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefMattias Lundberg
AvdelningschefCaroline Quistberg
Enhetschef

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden har på remiss översänt reviderat Program för City. Syftet med programmet är att uttrycka stadens intentioner för utvecklingen av City ur ett helhetsperspektiv. Programmet illustrerar hur Vision för City 2030 kan konkretiseras och utgöra stöd, vägledning och verktyg för samtliga aktörer i den kommande planeringen av Citys utveckling.

Trafikkontoret anser att Program för City är väl genomarbetat och ger vägledning främst vid om- och tillbyggnader av fastigheter i City. Programmet följer framkomlighetsstrategins principer om att prioritera yteffektiva och kapacitetsstarka trafikslag. Den

vägledning som programmet innehåller ger ett bra stöd för det fortsatta arbetet i City, men det är varierande för vad det finns vägledning och var i programmet vägledningen är utplacerad. Trafikkontoret förutsätter en fortsatt dialog kring innehållet i vägledningen, främst för de kapitel och avsnitt som påverkar trafikkontoret.

Remissen

Stadsbyggnadsnämnden har på remiss översänt reviderat Program för City:

<https://etjanst.stockholm.se/byggochplantjansten/pagaende-planarbete/planarende/2017-06022>

Stadsbyggnadskontoret har arbetat fram programförslaget som är på remiss till och med 2022-01-31, trafikkontoret har dock fått förlängd svarstid till och med 2022-02-18.

Syftet med programmet är att uttrycka stadens intentioner för utvecklingen av City ur ett helhetsperspektiv. Programmet illustrerar hur Vision för City 2030 kan konkretiseras och utgöra stöd, vägledning och verktyg för samtliga aktörer i den kommande planeringen av Citys utveckling. Programmet redovisar både konkreta frågor och åtgärder som enkelt kan genomföras och större frågor som kräver ytterligare fördjupning och kan genomföras i ett längre perspektiv. Program för City har samordnats med trafikkontorets långsiktiga planering för gator, torg och parker i City.

I City finns idag fysiska och funktionella utmaningar. Ett arbete med att åtgärda Citysaneringens baksidor har påbörjats och föreslås i Program för City fortsätta så att City kan utvecklas till ett område som svarar mot stockholmarnas och besökarnas förväntningar på stadens kulturhistoriska och urbana kvaliteter samt näringslivets, handelns och turismens behov. Citys stora utvecklingspotential ligger i användningen och utformningen av det offentliga rummet. Programmet tydliggör att förändringar av bebyggelsen i City ska bidra till att utveckla stadsliv och vistelsekvaliteter i det offentliga rummet genom att alla aktörer samverkar för att skapa en attraktiv, trygg och funktionell stadsmiljö för alla.

Program för City antogs ursprungligen av kommunfullmäktige 28 maj 2018. Parallellt arbetade trafikkontoret med ett förslag på Trafik- och gatumiljöplan för City, som skulle fungera som ett komplement. Under sommaren 2017 var Trafik- och

gatumiljöplanen för City och Program för City på remiss samtidigt. Trafik- och gatumiljöplanen för City omarbetades efter remissen, men har inte behandlats av trafiknämnden.

Efter att Programmet antogs i kommunfullmäktige dröjde det inte länge innan stadsbyggnadsnämnden fick i uppdrag av kommunfullmäktige att revidera programmet med särskilt fokus på att utveckla City till en mer grönskande, levande och trygg stads- och gatumiljö dygnet runt, exempelvis genom fler bostäder eller mer nattliv i området som domineras av kontorsytor. Stadsbyggnadskontorets har nu upprättat detta förslag till revidering av Program för City. De viktigaste förändringarna som påverkar trafikkontoret beskrivs nedan:

Justering av texter

- Avsnittet Trygghet har utvecklats och kompletterats med trygghetsmätning
- Utveckling av text kring barnrättsperspektivet
- Texter om Västra City har döpts om till Centralstationsområdet och beskrivs i avsnitt ”Moderna City”
- Avsnitt Gator, torg och parker har synkroniserats med trafikkontorets strategidokument, i första hand med framkomlighetsstrategin, gångplanen, cykelplanen och strategin för offentliga rum.
- Avsnitt Kultur och evenemang har kompletterats med text ur ”Stockholms stads strategi för nattklubbar och livescener”
- Avsnitt Klimat har kompletterats med text om skyfall

Nya texter

- Kapitel Hållbarhet kompletterad med Agenda 2030
- Kapitel Utveckling ersätter tidigare kapitel ”Riktlinjer”
- Utveckling kopplas till stadsbyggnadsmålen
- Verktyg för stadens gestaltning har hämtats ur Byggnadsordningen
- Avsnitt om lagrum har hämtats ur Byggnadsordningen

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret anser att Program för City är väl genomarbetat och ger vägledning främst vid om- och tillbyggnader av fastigheter i City. Programmet följer framkomlighetsstrategins principer om att prioritera yteffektiva och kapacitetsstarka trafikslag. Programmet är användbart både för stadens tjänstemän och för fastighetsägare, men även intressant läsning för allmänheten.

Vägledning

Program för City ger en tydlig vägledning vid om- och tillbyggnader i City genom en lista i punktform under ett flertal kapitel och avsnitt. Den vägledning som programmet innehåller är tydlig och ger ett bra stöd för det fortsatta arbetet i City, men det är varierande för vad det finns vägledning och var i programmet vägledningen är utplacerad. Vägledning finns ibland under kapitel och ibland under avsnitt, vilket gör det svårt att följa strukturen. Trafikkontoret anser att det skulle underlätta om kapitel/avsnitt med vägledning ses över i hela programmet, så att det blir mer tydligt och följer samma struktur. Kontoret emotser en fortsatt dialog kring innehållet i vägledningen, främst för de kapitel och avsnitt som påverkar trafikkontoret.

Stadsliv och trygghet

Kontoret ser positivt på att programmet tydliggör att förändringar i bebyggelsen i City ska bidra till att utveckla stadsliv och vistelsekvaliteter. Den stora utvecklingspotentialen i City ligger i användningen och utformningen av det offentliga rummet. Det anges nu tydligt i programmet att det offentliga rummet ska utformas med hållbara, flexibla och estetiskt tilltalande lösningar som åldras vackert. Levande stråk och platser är en vital del i ett levande och tryggt City och i programmet pekas ett antal platser ut som angelägna att utveckla. Bland annat Tegelbacken och dess stråk längs Klara målarstrand. En utveckling av denna plats är i linje med trafikkontorets arbete och under 2022 kommer kontoret utreda möjliga förbättringar på platsen. Då mötesplatser är av stor vikt för City medför det även att utvecklingen av olika platser behöver beakta ett ökat behov att försvåra för allvarliga händelser och attentat. På sådana platser behövs ofta möblering och utformning, som reducerar möjligheten att framföra fordon i hög hastighet. På så sätt kan trafikkontoret undvika att behöva vidta kompletterande åtgärder i efterhand.

Trafikkontoret anser att det är bra att flerfunktionella bottenvåningar lyfts fram tydligt, vilket skapar förutsättningar för en varierad handel och service. När fler bottenvåningar öppnas upp ges möjligheter för näringslivet att utvecklas och därmed bidra till att skapa ett levande City. Genom att mörka passager och gator omhändertas ökar tryggheten och därmed tillgängligheten för hela gaturummet. Trafikkontoret ser positivt på att avsnittet om trygghet och säkerhet har utvecklats och kompletterats.

Trafik

Kontoret anser att det är positivt att programmet tydligt prioriterar gående, cyklister och kollektivtrafik enligt framkomlighetstrategin. Avsnittet Gator, torg och parker har synkroniserats med stadens strategiska dokument efter revideringen av programmet, men kontoret önskar att även avsnittet Flöden och teknisk infrastruktur får en tydligare hänvisning till dessa.

Oskyddade trafikanter gynnas av att storskaligheten bryts upp och att det skapas passager genom stora kvarter och kopplingar mellan olika nivåer, om möjligt även för personer med funktionsnedsättning. Detta behov är särskilt tydligt i den västra delen av City och trafikkontoret anser att detta bör lyftas fram ytterligare.

Gående och cyklister behöver separeras under olika avsnitt för att tydligare kunna lyfta fram respektive trafikslags viktigaste förutsättningar och framtida behov och utveckling. Vid nyetablering av kontor, handel och andra verksamheter går det att tolka det som att cykelparkering ska anläggas i gaturummet. Trafikkontoret vill att programmet förtydligas så att det framgår att cykelparkering ska lösas på kvartersmark i enlighet med Plan- och bygglagen (PBL) och stadens dokument *Cykelparkeringstal vid nyproduktion*. På gatumark kan det endast ordnas ett visst komplement för besökare. Kartan under avsnittet Gång- och cykeltrafik med viktiga stråk för gående, cykeltrafik och kollektivtrafik behöver ses över då den inte är konsekvent med vad som visas för de olika trafikslagen.

Kollektivtrafik har en viktig funktion för att nå visionerna med programmet. Avsnittet om kollektivtrafik är kortfattat och behöver utvecklas, så att det framgår hur viktig kollektivtrafiken är för Citys utveckling. Det är viktigt att lyfta fram Centralstationen som nod och bytespunkt ur både ett lokalt, regionalt och nationellt perspektiv. Genom stora investeringar i kollektivtrafiken och ett ökat resande i både befintlig och ny infrastruktur påverkas den offentliga miljön av nya rörelsemönster. Att arbeta med kollektivtrafikens framkomlighet i, till och från City blir en viktig fråga i det fortsatta arbetet för hela staden. Trafikkontoret arbetar med att ta fram en plan för prioriterat kollektivtrafiknät som syftar till att peka ut viktiga stråk för den ytgående kollektivtrafiken och bytespunkter. Den kommer bli ett viktigt underlag för att utveckla kollektivtrafiken i City.

Förutsättningarna för näringslivets transporter i City är unika genom att en stor del av godset hanteras i lastfar under fastigheterna, vilket

gör att gatorna kan användas till annat än lastplatser. Konkurrensen om stadens ytor blir allt hårdare med tätare bebyggelse och fler människor på samma yta. Trafikkontoret anser att programmet tydligare behöver lyfta fram att framtidens godstransporter i större utsträckning måste samordnas och ske med fordon som tar mindre utrymme i Citys gatumiljö.

Stockholms innerstad ska vara utsläppsfri år 2030. Detta kommer att kräva en kraftfull omställning av staden. För utvecklingen av City så blir detta en väsentlig fråga och bör därför avspeglas tydligare i programmet. Det kommer ställas krav på förbättrade förutsättningar för den elektrifierade trafiken och den publika laddningen av elfordon. I innerstaden sker mycket av trafikarbetet av taxibilar samt lastfordon, vilket innebär att dessa blir en viktig målgrupp i omställningsarbetet.

Trafikkontorets förslag

Kontoret föreslår att trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Slut